

شعراء أهل البيت الطاهرين

في مناقب آل أبي طالب

تأليف:

آية الله العظمى السيد عبد اللطيف القزويني الكوه كمری

مراجعة:

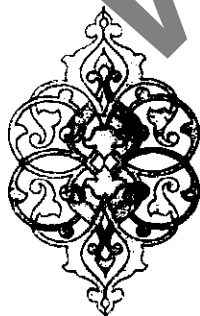
على السيد علي الخوئي

دیرخانه نخستین کنگره بین المللی

علامه ابن شهر آشوب ساروی مازندرانی

آبان ۱۳۹۲

انتشارات شلفین

دبیرخانه نخستین کنگره بین‌المللی علاء الدین شهر آشوب ساروی مازندرانی

مجموعه نشر ساری / شلین / ۱۳۹۲

مشخصات ظاهری: ۲۶۵ ص.

شابک: ۹۷۸-۶-۱۰-۳۲۷-۱

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

یادداشت: عربی، کتبه‌نامه به صورت زیرنویس

موضوع: خاندان نبوت، شعر - مجموعه‌ها، شاعران عرب - سرگذشت‌نامه، شعر مذهبی عربی - مجموعه‌ها

شناسه افزوده: ابن شهر آشوب، محمد بن علی، ۴۸۹-۵۸۸ ق. المناقب

شناسه افزوده: نخستین کنگره بین‌المللی ابن شهر آشوب ساروی مازندرانی، دبیرخانه

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۷ ش ۵ ج / PJA ۲۱۶۴

رده‌بندی دیویی: ۸۹۲/۷۱۰۹۲۲

شماره شناسایی ملی: ۳۳۲۰۱۴۹

شعر آل بیت الطاهرین فی مناقب آل ائمه اطهار

تألیف: سید الشهدا، سید عبد اللطیف القرشی الکوہ کمری

دبیرخانه نخستین کنگره بین‌المللی علاء الدین شهر آشوب ساروی مازندرانی
انتشارات شلین

چاپ بخشد - - - - - نسخه

مازندران، ساری، تلفکس: ۰۱۵۱-۲۲۹۵۲۸۰

Email: shelfin_sari@yahoo.com

إعداد: علی الصدراپی الخونی

تقویم النص: محمد پورصباغ

الإخراج الفني: علی اکبری

الطبعة: الأولى، ۱۴۳۳ ق، ۱۳۹۲ ش

مقدمه آیت الله طبرسی «زید عزّه»

بسم الله الرحمن الرحيم

«قال رسول الله: العلماء ورثة الانبياء»

در میان عالمان یک‌باخته و روشن ضمیر قرون میانه اسلام شیعی، کمتر کسانی یافت شده‌اند که در عرصه بهان فکری و قلمی، در برابر اکذوبه‌های بنیادفکن فرومایگان عصر حاکمیت جهل و ترس، علیه حقانیت مظلوم‌ترین دودمان تاریخ بشر، چون علامه تحریر ابوجعفر محمد بن سید ابی شهر آشوب ساروی مازندرانی، توفیق تدوین و تبیین موسوعه‌ای عظیم‌القدر به لحاظ «شموس» محتوی، در دفاع از حریم ولایت اوصیای رسول الله، همانند المناقب یافت باشد. به اتقان تمامی قوم حتی از میان عالمان اهل سنت نیز علامه شهر آشوب بحق، گوی سبقت را از اقران خویش ربوده است، به‌ویژه در ادواری که حکومت و قدرت بر بلاد اسلامی بدست آنان بود که با نعل وارونه زدن و رندی پیشه کردن، در صدد بی‌اعتبار ساختن جایگاه رفیع خاندان رسالت بوده‌اند. پس از رحلت رسول آسمانی اسلام و فراتر از آن شهادت علما و سیزجامگان اموی و سیاه جامگان عباسی برای استمرار سیاست تزویر خاندان در صدد فضیلت‌تراشی و جعل احادیث در تکریم لثیمان عرصه دنیا تازی برآمدند. از آن عهد نهضت احیاءگری و زنده نگهداری مکانات آل الله در پیدا و نهان در هر زمان

و مکان آغازیدن گرفت. در قرن پنجم و ششم، عصر حاکمیت ترکان متغصب غزنوی و سلجوقی، که ظاهری گری و اشعریت آسمان فهم و فرهنگ ایران اسلامی را تیره و تاریک کرده بود، مردی از تبار سلحشوران عرصه جهاد قلم، از خطه دلاورخیز و ولایت زاد مازندران، علامه و مفسر بزرگ و محدث نامی محقق و عارف به علم رجال و اخبار رشیدالمله فخرالدین ابوجعفر محمد بن علی ابن شهر آشوب ابن نصرین ابی جیش الساروی المازندرانی، رداء دفاع جانانه حر و ولایت رسول الله و اوصیای گرامش را بر گرده خویش نهاد و نماد آنچه را که در موضوع پژوهش او بود، و آن بازنگری مستند در شرح احوال و افعال رسول الله و روح نگرش که به نص قرآن کریم هم مطهر به طهارت تکوینی اند و هم مود، آنرا اجالهی رسالت تلقی شده است، مناقب گرانبار ابن شهر آشوب که حاصل چهل سال تتبع و تصانیف این نابغه دهر محسوب می شود همان طوری که در قصد خویش در دیباچه کتاب آورده، به حق این موسوعه گرانبار و ماندگار از همه ابعاد، نظر دقیق صیادان معارف را به خود جذب می کند، از جمله قصائد و اشعار بلند مورد استناد این موسوعه، وجوه امتیاز این اثر عظیم القدر از سایر آثاری از این دست است.

کاربری شعر و زبان شاعرانه در ارسال پیام و برقراری تباط و وثیق عاطفی و خیال انگیز واقعیتهای انکارناپذیر است. از میان هنرهای هفتگانه، همان شعر و شاعری نافذترین ابزار پیام رسانی است. شعر بازتاب افکار و عواطف و احساسات در قالب هایی از الفاظ وزین و آهنگین برای تأثیر بیشتر بر ضمیر خیال مخاطبان است. با این ریشه ها و انگیزه های آنان را یرتکند و به سمت مطلوب بجهاند.

شعر، شیرۀ جان شاعر است و شاعر، زبان زمانه خویش است و تأثیر آن بر خیال خلاق آدمی آنچنان است که در دمی او را زیر و رو می‌سازد، به‌ویژه وقتی شعر از شعور فطری و وجدان متعهد دینی شاعر ریزش نماید، به همین نظر قرآن کریم سوره‌ای تحت عنوان شعراء آورده است و اگرچه در آن شعراء را متبوع و مطاع گمراهان و آیات الهی را دور از شأن شاعری خوانده لکن مقصود الهی از شعر در عصر نزول سرایش شعر بر وزن و مضمون شعرای جاهلی بوده است، یعنی شعر در خدمت شهوت و نفس حیوانی، لذا شاعر مؤمن شوریده عاشق را مستثنی می‌سازد، که سرخ را به یاد می‌آورد و حق را نصرت می‌بخشد.

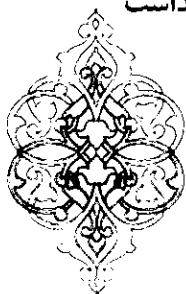
در همین راستا، لایزال شعر متعهد را می‌ستاید، وقتی حسان بن ثابت، غدیریه خود را پس از خطبۀ غدیر بیان می‌دارد:

ینادیهم یوہا بنی سدر بنی سدر	بخم واسمع بالنبی منادیا
یقول فمّن مولاکم و من لیس بکم	فقالوا و لم یبدوا هناک التعادیا
الہک مولانا و انت و انت و انت	و لا تجدن منا لک الیوم عاصیا
فقال لہ قم یا علی فانتی	رضیتک من بعدی اماما و ہادیا
فمن کنت مولاه فهذا ولیہ	فکنوا لہ انصار صدیق موالیا

(الانساب بن شهر آشوب ج ۳ ص ۲۷)

حضرت پس از استماع شعر حسان، يقول:

ان الله یوید حسان بروح القدس ما نافع عن رسول الله (مجمع الیوم - سوره شعراء).
 لبید بن اعصم، آخرین شاعر جاهلی از سرایندگان معلقہ سبعہ، پس از پذیرش اسلام، با گفتن این جمله کہ: خدا بہ جای شعر، قرآن را بہ من هدیت کرد، کہ در حدیث

(تاریخ ادبیات عرب، نیکلسون ترجمه کیوانی، ص ۱۴۱)، ضمن ارج نهادن قرآن، شعر را نیز بصورت مضر می‌ستاید.

امام علی علیه السلام شهسوار ولایت نیز خود از کسانی بوده که درباره‌ی انتصابش به مسند ولایت بر مسلمین، غدیریه‌ای سروده که علامه امینی در آغاز مجلد دوم الغدیر به آن اشاره کرده‌اند.

از کلام علی (ع) که فرمود: خیر الشر ماکان مثلاً و خیر المثل ماکان شعراً (آداب الله العربیه - جرجی زیدان - ص ۱۹۱)

زبان بیان داشت دعبل خزاعی شاعر اهل البیت و صحابی امام رضا علیه السلام:

یموت دبی الشعر من قبل اهل و جیده یقی و ان مات اهل

ادبیات عرب هم‌چون ادبیات فارسی دو گنجینه بی‌پایان امتزاج شعر و شعور نوابغ عرصه آفرینشگر و هنرمائی زبان است، به‌ویژه ادبیات عربی با پیشینه و پشتوانه ادبی خویش از ریشه‌های موهبت فرهنگی بشر در درازنای حیات روحی اوست که همسو و هساز با تطورات ناب و ناب فرهنگ و اجتماعی، خویشان را تا امروز کشانده است، مهم‌ترین وظیفه عالمان و متفکر دیروز و امروز ما نیز کاربری مستمر و گسترده زبان شعری و هنر زبانی برای انتقال پیام از طریق استقصا و استخراج گوهر ناب شعر شاعران اهل ولایت است، همان‌گونه که امام سجاد علیه السلام به فرزندان و امام رضا علیه السلام به دعبل خزاعی توصیه می‌فرمودند که زبان را در خدمت ولایت اهل البیت به کار گیرند تا تشنگان راه هدایت را از این مسیر سراسیمه نمانند و در قالب مدایح و مرثیاتی جان به کالبد خسته و افسرده شیعیان گرفتار ما بدمند و طایفان و ادیبان آگاه ما نیز باید در این قلمرو حق مطلب را آداء کنند و دین خویش را به مخاطبان غافل که متأثر از تبلیغات مسموم ناصبی‌های گمراه‌اند، ایفاء نمایند.

در همین راستا اقدام شجاعانه و عالمانه علامه عظیم‌المنزله سیدعبدلطیف قرشی کوهکمری، بیانگر اوج احساس مسؤولیت عالمان متعهد اهل ولایت در انجام رسالت تاریخی ابلاغ پیام مودت و منزلت آل‌الله است.

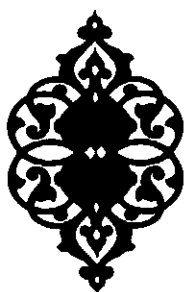
لذا اینجانب مفتخرم تا خدمات صادقانه و ارزشمند معظم له و اندیشمند و محقق گرامی جناب آقای علی صدراپی خوئی را ارج نهاده و صمیمانه سپاسگزاری نمایم و برای آن عالم ربانی علامه گرانقدر ابن شهرآشوب ساروی مازندرانی که محقق و خالصانه، بزرگ‌ترین دستاوردهای مربوط به عترت نبوی را ره توشه و دست ما دیگر محققان ساخته‌اند، علودرجات را از آفریدگار منان مسئلت دارم.

لذا جهت تکرار از آثار یک قرن برکات وجودی آن محقق نامی بعد از گذشت هشتصد سال محرمیت و نبوت، به برکت نظام مقدس جمهوری اسلامی و رهنمودهای مقام معظم رهبری و آیت‌الله العظمی الامام خامنه‌ای مدظله العالی و دیگر آیات عظام ایدهم الله و به همه جمعی از فرهیختگان و شورای فرهنگ عمومی با دبیری مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فاضل گرامی جناب حجت‌الاسلام دکتر عباسعلی ابراهیمی، برآ شدیم تا با توفیق الهی در آبان ماه سال ۱۳۹۲ در سال حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی و بستن کنگره بین‌المللی ابن‌شهرآشوب مازندرانی را در استان مازندران در مشهد ساری و حوزه مقدسه قم برگزار نمائیم. اللهم وفقنا لما تحب و ترضی.

نورالله طبرانی

نماینده ولی فقیه در استان مازندران

و امام جمعه مرکز استان

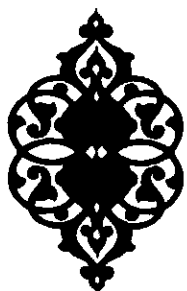
مقدمه محقق

با حمد و سپاس خدای متعال که عالم و آدم را از کتم عدم به دایره‌ی وجود آورد و درود و صلوات بر پیامبر عظیم‌الشأن و آل طاهرین او که هادیان و راهنمایان بشر از ظلمت‌ها به سوی نورند.

برای آشنایی خردگان با کتاب حاضر و مؤلف آن، قبل از درج متن کتاب، مطالبی ذکر می‌گردد.

پدیدآورنده

مؤلف این اثر، استاد والامقام و دانشمند پر تلاش آیت‌الله حاج سید عبداللطیف قریشی کوهکمری، مدظله‌العالی است. معظم له در بیش از نیم قرن تلاش و فعالیت علمی و تحقیقاتی، آثار ارزشمندی به وجود آورده‌اند که از حاضر یکی از آنهاست. ایشان سال‌هاست در گوشه‌ای از کتابخانه‌ی آیت‌الله مرعشی قمی سرود، به تحقیق و نگارش آثارشان مشغولند و به جهت تواضع و فروتنی هیچ اقدامی در معرفی و انتشار آثار خود ننموده‌اند. ایشان در کتاب گرانسنگ خود «الکنى والاصوب» که در آن شرح حال دانشمندان اسلامی را در بیش از پانزده مجلد تألیف نموده، در معرفی خود به کمترین حد اکتفا نموده و چنین می‌نویسد:

«الكوهكمري: عبد اللطيف بن علي أكبر بن السيد جليل بن الحسين بن صادق الحسيني الكوهكمري المعروف بالقرشي. ولدت في كوه كمر ١٤ صفر الخير سنة ١٣٥٠ ق و نشأت بها في ظل أبي و أمي و قرأت الحروف الابجدية و اوائل كتاب الله المجيد على أبي، رحمة الله، ثم قرأت على السيد الزاهد العالم العامل السيد رسول الكوهكمري، رحمة الله عليه، القرآن الكريم و الكتب الفارسية و الصرف و النحو الى كتاب الصمدية. ثم سافرت مع أبي الى بلدة خوى و نزلت فيها المدرسة النمازية و قرأت على العلماء منهم:

آيت الله الحاج السيد ابراهيم العلوي المقبره اي الخوئي؛

و شيخ جابر الفاضلي؛

و الحاج الشيخ علي المجتهدی؛

و غیره.

ثم هاجرت الى قم محمد، صلوات الله عليهم اجمعين و قرأت بها على اكابر الاساتيد، منهم:

امام الامة آيت الله الحاج آية الله الخميني؛

و آيت الله العلامة السيد محمد رضا گلپايگانی؛

و آيت الله العلامة الاستاذ السيد شهاب الدين المرعشي النجفي؛

و آيت الله حاج آقا حسين البروجردی؛

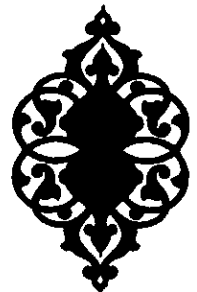
و آيت الله الشيخ محمد مجاهدي التبريزي؛

و آيت الله سيد محمد باقر سلطاني الطباطبائي؛

و آيت الله شيخ عباس علي الشاهرودي؛

و العلامة آيت الله السيد محمد حسين قاضي الطباطبائي؛

و آيت الله السيد حسن الحجت؛

و آیت الله السید محسن الحجت؛
و آیت الله شیخ احمد کافی الملکی؛
آیت الله شیخ عبدالرحیم المدرس التبریزی؛
و الاخرین.

ثم شارکتُ فی تألیف و تدوین کتاب «ملحقات احقاق الحق» مع جماعة من العلماء فی تحت نظر الاستاذ الآیة الله السید شهاب الدین المرعشی النجفی، قدس سره الشریف، من المجلد العشرين الى آخر الكتاب. و كنتُ وحيداً و فريداً فی تدوین اکثر المجلدات المذكورة. اسأل الله تعالى ان تقبل منی هذا العمل به حق محمد و آل الطاهرين».

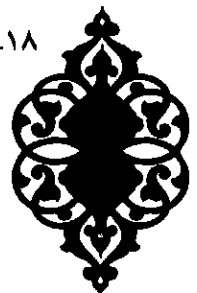
- اجازات
- معظم له دارای اجازات علمی و امور حسبيه از مراجع عظام و عالمان عالیمقام است که تعدادی از ایشان عبارتند از:
۱. اجازه از آیت الله سید مرتضی حنطلی؛
  ۲. اجازه از آیت الله سید ابوالقاسم خویی؛
  ۳. اجازه از آیت الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی؛
  ۴. اجازه از آیت الله سید حسن حجت کوه کمری؛
  ۵. اجازه از آیت الله سید ابراهیم علوی خویی؛
  ۶. اجازه از آیت الله سید مصطفی صفایی خوانساری؛
  ۷. اجازه از آیت الله شیخ نصرالله شبستری؛
  ۸. اجازه از آیت الله سید محمد وحیدی شبستری؛
  ۹. اجازه از آیت الله شیخ محمد تقی بهجت.

اجازه مؤلف به شاگردانش

همچنین ایشان به تعدادی زیادی اجازه نقل روایت عطا نموده که تعدادی از آنها عبارتند از:

۱. اجازه به آیت الله شیخ علی محسنی خویی؛
۲. اجازه به شیخ جمیل هنرور خویی؛
۳. اجازه به حجت الاسلام والمسلمین آقا سید حمید فتاحی خویی؛
۴. اجازه به شیخ ابوالفضل حافظیان بایلی؛
۵. اجازه به شیخ محمد الوان ساز خویی؛
۶. اجازه به شیخ حجت ذبیحی فر خویی؛
۷. اجازه به شیخ علی الله ولی پور چپانی سرابی؛
۸. اجازه به شیخ عبدالحسین تیم پاک نیا؛
۹. اجازه به شیخ علی لایم بن پور؛
۱۰. اجازه به شیخ مهدی حسینی؛
۱۱. اجازه به سید محمدحسین حدادی؛
۱۲. اجازه به شیخ حسین تقی زاده؛
۱۳. اجازه به آقای محمد اسفندیاری؛
۱۴. اجازه به شیخ جواد محمودی؛
۱۵. اجازه به شیخ ناصرالدین انصاری قمی؛
۱۶. اجازه به آقای حسین متقی؛
۱۷. اجازه به این حقیر که مفصل ترین اجازه استاد است و بیش از بیست و یک صفحه می باشد و انشاء الله به زودی منتشر خواهد شد.
۱۸. و غیره.

حضرت آیت الله کوه کمری بیش از نیم قرن است که اوقاتشان را به تصحیح و تحقیق و تألیف کتاب در موضوعات مختلف علوم دینی می گذرانند و در این راستا بیش از صد و پنجاه جلد با بیش از هشتاد عنوان اثر پدید آورده اند. تعدادی از این آثار به چاپ رسیده و بخش زیادی منتشر نشده است. فهرست کل آثار معظم له در دو بخش منتشر شده و منتشر نشده، چنین است.

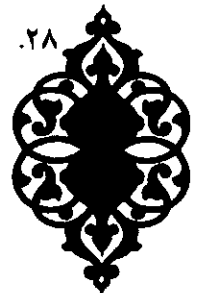
آثار منتشر شده

اغلب آثار منتشر شدهی استاد کتاب های مهم شیعی است که از سوی ایشان تحقیق و تصحیح گردیده است. این آثار عبارتند از:

۱. تحقیق و تألیف ملحق الحقائق الحق، از جلد بیستم تا آخر (جلد سی و سوم)؛
۲. فهرست ملحقات احقاق الحق، سه جلد؛
۳. تحقیق و تصحیح منتخب احوال الصفاة؛
۴. تحقیق و تصحیح کفایه الاثر فی النسخ علی الاثر الاثنی؛
۵. تحقیق و تصحیح منهاج البراعه فی شرح مع البلاغه قطب الدین راوندی، سه جلد؛
۶. تحقیق و تصحیح التتقیح الرائع لمختصر الشرائع فاضل مقداد، چهار جلد؛
۷. تحقیق و تصحیح نضد القواعد الفقهیه فاضل مقداد؛
۸. تحقیق و تصحیح وصول الاخیار الی اصول الاخبار عبدالحمید ملایر بدر شیخ بهایی؛
۹. تحقیق و تصحیح عمدة الطالب الکبری ابن عنبه؛
۱۰. تحقیق و تصحیح اثنی عشریه شیخ حسن عاملی فرزند شهید ثانی؛
۱۱. البدریون مع علی علیه السلام فی حرب صفین.

۱۲. مصادر ملحقات احقاق الحق، سه جلد؛
۱۳. شرح اسماء الله تعالى الحسنی؛
۱۴. شرح اسماء و القاب رسول الله ﷺ؛
۱۵. شرح اسماء و القاب امير المؤمنين علي بن ابي طالب ﷺ؛
۱۶. نبذة من كلام امير المؤمنين ﷺ و شرحه؛
۱۷. وصف علي ﷺ رسول الله و شرحه؛
۱۸. كتاب علي عليه السلام الى ابن عباس، سئل عنه ﷺ عن الدنيا من كلامه ﷺ، لما عوقب علي التسوية في العطاء؛
۱۹. رسالة الى تلامذته سيدنا علي ﷺ على الكل غير رسول الله ﷺ و هو اول من اسلم و اول من صلى و اول من ورد الجنة و اول من هاجر؛
۲۰. الكلام حول «خاتم» و «يلم بن الحجاج القشيري و عبدالله بن عمر و عبدالله بن عمرو بن العاص و ابي هريرة و كتب الاحبار؛
۲۱. تفسير سورة الحمد و آية الكرسي؛
۲۲. كتاب النص بامامة أمير المؤمنين علي بن ابي طالب ﷺ من مجمل الكتاب؛
۲۳. خيرات المخلوقين و امهات المعصومين ﷺ؛
۲۴. ارشاد الطالبين الى اشباه سيد المرسلين ﷺ من يشبهه في الخلق او الخلق؛
۲۵. كتاب اعمام النبي ﷺ؛
۲۶. كتاب الكشكول في مجلدات؛
۲۷. كتاب البغاة و الخوارج على امام الصادقين ﷺ في شرح حديث «الناكثين والقاسطين و المارقين»؛
۲۸. شرح مناقضات الاسكافي في رده على عثمانية الجاحظ؛

٢٩. كتاب ترجمة الخليل بن احمد الفراهيدي؛
٣٠. رسالة في الفرق بين السنة و العام؛
٣١. الكنى و الالقاب، كبير في خمسة عشر مجلدات.
٣٢. فروق اللغة؛
٣٣. شعراء اهل البيت عليه السلام، في مناقب آل ابيطالب (كتاب حاضر)؛
٣٤. المنحرفون و الزنادقة، ٥٨٠ ص؛
٣٥. الاسخياء، ١٤٩ ص؛
٣٦. مجموع مقالات؛
٣٧. كتاب الدرى المستخرج من الربيع الابرار الزمخشري؛
٣٨. شرح اصول الدينيات للكميت، ٦٩٤ ص؛
٣٩. شرح حديث الندى؛
٤٠. الضراير؛
٤١. مبغضين اهل بيت عليه السلام؛
٤٢. رسالة في فضل و معنى الصلوات على النبي صلى الله عليه وآله؛
٤٣. عجائب آيات الكعبة؛
٤٤. اسرة الحر والشهيد الاول والشهيد الثانى محقق الحلّى و علامة الحلّى
- والدشتكى والاربلّى و صاحب المدارك؛
٤٥. مختصر رسالة الرضاع للمير داماد؛
٤٦. قرامطه؛
٤٧. اخبار ام الائمة الطاهرين فاطمة سيدة نساء العالمين عليها السلام؛
٤٨. اخبار آمنة بنت وهب ام النبي صلى الله عليه وآله؛
٤٩. اخبار عبدالله بن عبدالمطلب والد النبي صلى الله عليه وآله؛

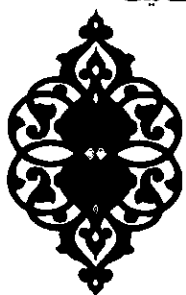
٥٠. اخبار ايطلب و اثبات ايمانه؛
٥١. اخبار فاطمة بنت اسد ام امير المؤمنين عليها السلام و انها اول من آمن برسول الله صلى الله عليه وآله؛
٥٢. اخبار الزبير بن عبدالمطلب؛
٥٣. اخبار عبدالله بن الزبير بن عبدالمطلب؛
٥٤. اخبار ابي سفيان بن الحارث بن عبدالمطلب؛
٥٥. اشباه امير المؤمنين عليه السلام؛
٥٦. اشباه فاطمة الزهراء عليها السلام؛
٥٧. حوارى امير المؤمنين عليه السلام؛
٥٨. رشاد الطالبين الى السادة النسابين؛
٥٩. لا يظن بحساب الجمل؛
٦٠. ترجمة السيد الشريف الرضى؛
٦١. ترجمة قطب الدين الرواسى؛
٦٢. ترجمة على بن محمد بن علي الخزازى القمى؛
٦٣. ترجمة الفاضل المقداد؛
٦٤. ترجمة الشيخ البهائى؛
٦٥. ترجمة الشيخ حسن ابن الشهيد الاسى صاحب المعالم؛
٦٦. ترجمة الشيخ حسين بن عبدالصمد والد الشيخ البهائى؛
٦٧. ترجمة السيد على بن عبدالكريم النيلى النجفى؛
٦٨. الفضائل المنتخبة عن الامالى للشيخ الصدوق؛
٦٩. اثمار الاوراق؛
٧٠. الرواة السيدات و السادات من اهل بيت سيد الكائنات؛
٧١. مستدرک الذريعة الى تصانيف الشيعة و كشف الظنون و ايضاح المكنون؛

۷۲. الحواشی علی عمدة الطالب الكبرى؛
۷۳. الحواشی علی الاعلام للزرکلی؛
۷۴. تطبيق السفينة علی البحار الجديدة؛
۷۵. تفسير ثقة الاسلام الكلینی المستخرج من الکافی، در سه جلد؛
۷۶. الاشراف فی مسانيد الاشراف؛
۷۷. تحقيق و تعليق حاشية الشيخ البهائي علی الاثنی عشرية للشيخ حسن العاملي؛
۷۸. حقيق و تعليق الحديقة الهلالية للشيخ البهائي؛
۷۹. عصر امامة امير المؤمنين علی بن ابيطالب من مجمل القرآن؛
۸۰. الاجازة الكبيرة، اجازة مفصلي که در بیش از هفتصد صفحه دست‌نویس به این حقیر نگاشته و در آن تفصیل مشایخ روایی خود را ذکر نموده‌اند؛
۸۱. شرح چهل حدیث؛ فارسی؛
۸۲. چهارده معصوم علیهم السلام فارسی، شرح مفصل احوال و زندگانی چهارده معصوم؛ که بیش از پنج جلد است.

شعراء اهل البيت فی مناقب آل أبيطالب (باب حاضر)

این اثر یکی از آثار مفصل استاد والا مقام است که بیش از سیال‌ها اینک منتشر می‌گردد. استاد با عشق و علاقه‌ای که به اهل بیت علیهم السلام دارند و تلمذات ایشان در پیرامون این علاقه و محبت تألیف و تدوین شده است. در این اثر شاعرانی که ابن شهر آشوب در کتابش المناقب از آن‌ها شعری نقل نموده به ترتیب حروف الفبا تنظیم نموده است. معظم‌له بعد از نام هر شاعر، اشعار وی را که ابن شهر آشوب ذکر کرده، به فارسی پس از آن شرح احوال وی را از مصادر ذکر کرده است. ویژگی‌های این اثر و سختی آن تألیف و تحقیق آن بر پژوهشگران واضح است و نیازی به توضیح ندارد.

بسامان رسیدن این اثر مرهون اعانت و تلاش‌های چند شخصیت و محقق گرانقدر است. ابتدا باید از محقق گرانقدر و استاد والامقام، مولف این اثر گرانسنگ، یاد کرد که اجازه انتشار این اثر را دادند. بعد از آن از عالم فرزانه و دانشمند وارسته آیت‌الله شیخ نوراله طبرسی، مدظله العالی، نماینده ولی فقیه در استان مازندران و امام جمعه شهرستان ساری باید یاد کرد که به مساعدت و حمایت معظم له تحقیق و آماده‌سازی و انتشار این اثر به‌عنوان یکی از منشورات کنگره ابن‌شهرآشوب میسر گردید و ماهی‌عالمانه‌ای نیز بر این کتاب نوشته‌اند که در آغاز کتاب زینت بخش این اثر گردیده است. دیگر از دوست گرامی و طلبه فاضل حجت‌الاسلام و المسلمین شیخ عباس موسس باید تشکر نمود که تایپ و غلط‌گیری مطبعی این اثر را از روی دستخط مولف به عهده داشته‌اند و از آقای محمد پورصباغ که ویرایش این اثر را عهده‌دار بودند و همچنین از جناب آقای سرهنگ علی حسین اصغری که از سوی حاج آقای طبرسی مسئول ادبی و اجرایی مربوط به این کتاب را پیگیری بوده‌اند و در نهایت از جوان فاضل و پر تلاش آقای علی اکبری که صفحه‌آرایی این کتاب را با دقت و حوصله بدین شکل زیبا به انجام رساندند و در نهایت از دبیر محترم کنگره بین‌المللی ابن‌شهرآشوب ساروی سرمدی، فاضل گرامی جناب حجت‌الاسلام دکتر عباسعلی ابراهیمی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی که با عنایت و حمایت چاپ و نشر این اثر ارزشمند را عهده‌دار شدند، صمیمانه تشکر می‌نمایم.

از ایزد مَنان خواستاریم که توفیق ذکر و عبادتش را نصیب اب حقیق و جمیع مؤمنان گرداند و ما را در دنیا و آخرت با صالحان محشور گرداند. اِنَّ اَعْلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ .
و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

علی صدرايي خوي

شهر مقدس قم

دوشنبه ۸ مهر ۱۳۹۲ ش / ۲۴ ذی قعدة ۱۴۳۴ ق

المقدمة

بسم الرحمن الرحيم وبه نستعين، والحمد لله ربّ السماوات والأرضين وما فيهنّ وما بينهنّ، وربّ العرش العظيم، والصلاة والسلام على سيّد الأنبياء والمرسلين محمّد بن عبد الله خاتم النبيين وعلى آله الطاهرين الطيّبين، سيما ابن عمّه ووصيّهِ وصهره علي أمير المؤمنين عليه السلام، قائد الجهاد المجليّ يعسوب الدين، خير الورى بعد النبي صلى الله عليه وآله المصطفى، باب مدينة العلم، قسيم الجنة الناري، نور النور، تركي هذا وليّ، وخذي هذا عدوّ.

قال السيّد:

ذاك قسيمُ النارِ من قِليهِ   سيّدي عَدُوّي وَذَري ناصِري

ذاك عليُّ بنُ أبي طالبٍ   صهرُ النبيّ المصطفى الطاهر

بعد، هذا كتاب في شعراء أهل البيت الطاهرين عليهم السلام، الذين ذكرهم أبو جعفر رشيد الدين محمّد بن علي بن شهر آشوب السروي المازندراني، في كتابه *مناقب آل أبي طالب*، قال: لما رأيت كفر العداة والشرأة بأمر المؤمنين عليهم السلام، ووجدت نسبة السنة في إمامته مختلفين، وأكثر الناس عن ولاء أهل البيت ناكسين، وعن ذكرهم مارقين، وفي علومهم طاعنين، ولمحبّتهم كارهين، انتبهت من نومة الغافلين، وصار لي ذلّ نطفاً إلى كشف الأحوال والنظر في اختلاف الأقوال، فإذا هو ممّا روته العامة من أحاديث مختلفة وأخبار مضطربة، عن الناكثين والقاسطين، والمارقين والخاذلين والواقفين، والضعفاء

والمجروحين، والخوارج والشاكّين - وما آفة الأخبار إلّا روايتها - فإذا هم مجتمعون على إطفاء نور الله تعالى...^١

إلى آخر ما قال رحمه الله في مقدّمة الكتاب. ثمّ ذكر في الكتاب الشعراء الكبار المشهورين الذين ذكروا لعلّي أمير المؤمنين والأئمّة من أولاده بعض أوصافهم الحميدة ومناقبهم الجزيلة، فأردت أن أجمعهم في هذه الأوراق مع ترجمتهم إن شاء الله تعالى، ثمّيت بـ «شعراء أهل البيت الطاهرين (عليه السلام) في مناقب آل أبي طالب». أسأل الله تعالى أن يجعله ذخراً بعد حياتي.